

„Bibliobajka” i „Bibliotekarka z bajkową walizką”

– czyli o tym, jak popularyzować czytelnictwo wśród najmłodszych

„Bibliobajka” i „Bibliotekarka z bajkową walizką” to dwie nietuzinkowe akcje, które zostały zauważone przez jury w konkursie Książka Roku 2019 Polskiej Sekcji IBBY. Ich autorka otrzymała za nie nominację do nagrody za upowszechnianie czytelnictwa.

URSZULA HOCZYK

CZYM JEST „BIBLIOBAJKA”?

Biblioteka Publiczna Gminy Stare Babice poprzez Bibliobajkę, czyli uczestnictwo w zajęciach literacko-plastycznych, chce otworzyć dzieci na świat literatury. Dzieci współtworzą jedyną w swoim rodzaju książkę, która jeszcze przed otwarciem jest atrakcją sama w sobie. Czym jest owa Bibliobajka? To zabawa, której nadało kształt książki, co zapewnia młodym czytelnikom mnóstwo frajdy. Można ją określić mianem

książeczki manipulacyjnej, sensorycznej, dotykowej albo wyciszającej, czyli *quiet book*.

Inspiracją do wymyślenia, skonstruowania, czyli uszycia „Bibliobajki”, była moja twórcza, ośmioletnia córka Łucja. Książeczka ma niekonwencjonalne wymiary, bowiem składa się z 10 odrębnych materiałowych elementów zszytych ze sobą – każda taka „strona” to odrębna historia. Poprzez Bibliobajkę chciałam pokazać, iż własnoręcznie wykonana książka jest doskonałą formą wyrażania uczuć i emocji. Można w ten spo-

sób opowiedzieć o swoich zainteresowaniach, przeżyciach i marzeniach, które spełniają się tylko wtedy, kiedy mocno tego chcemy. Po uszyciu Bibliobajki pojawił się pomysł, że dzieci również mogłyby mieć swoją własną Bibliobajkę, którą można wypełniać własnymi myślami, rysunkami czy „bazgrołkami” wymyślanymi na poczekaniu przy użyciu kredek, farb, kolorowych skrawków materiału itp. I tak zrodziła się koncepcja przelania książeczki na papier. Książeczka została uszyta, przetestowana i zmaterializowana.

Zdjęcia: z archiwum BPG Stare Babice

Czytając „Bibliobajkę”, dziecko może tworzyć własną historię

Przy tworzeniu ważna była forma – powinna być na tyle duża i atrakcyjna, by służyła jako pomoc dla bibliotekarza, a zarazem przystosowana do nietypowych warunków, by można ją było zabrać ze sobą. Autorką ilustracji do książki jest Agata Matraś, która pisze o sobie: „bibliotekarka kochająca pięknie napisaną i zilustrowaną literaturę dla dzieci, rysowniczką ilustrującą, co się da, ale najchętniej książki dla małych¹”.

Bibliobajka ukazała się drukiem. Publikacja interaktywnej książeczki dla dzieci została sfinansowana przez Centrum Medyczo-Rehabilitacyjne SORNO ze Starych Babic. SORNO uwierzyło w sukces projektu i zupełnie bezinteresownie go wsparło.

ZAJĘCIA Z BIBLIOBAJKĄ

Zajęcia prowadzone w ramach akcji „Bibliobajka” są otwarte dla wszystkich chętnych dzieci i prowadzone w oparciu o uszytą, sensoryczną książeczkę. Akcja trwa od września 2019 r. do marca 2020 r. – wystarczy przychodzić na zajęcia literacko-plastyczne odbywające się w bibliotece raz w miesiącu (6 zajęć pod hasłem „Bibliobajka wierszem stoi”, podczas których dzieci poznają wiersze wybranych poetów, tj.: Julian Tuwim, Danuta Wawiłow, Agnieszka Frączek, Dorota Gellner). Swój udział w zajęciach dzieci zaznaczają na kopertach, które umieszczają w Bibliobajce na dowolnie wybranej przez siebie stronie (ci, którzy uczestniczyli w 4 z 6 warsztatów i tyle kopert pozostawili w książeczce, pod koniec projektu otrzymają bibliobajkowe upominki). Koperta zawiera imię i nazwisko oraz numer karty bibliotecznej (jeżeli dziecko jej nie ma, a chce dołączyć do akcji,

1 <http://portfolioagaty.blogspot.com> (dostęp: 3.01.2020)

Bajkowa walizka kryje zagadkowe książkowe skarby

wystarczy, aby opiekun prawny zapisał je do biblioteki). Bibliobajkowy upominek to Bibliobajka z dedykacjami autorki i ilustratorki oraz gra edukacyjna. Biblioteka podczas planowania działań projektowych przeznaczyła na ten cel środki finansowe.

Dodatkową atrakcją było październikowe spotkanie z dogoterapeutą.

„BIBLIOTEKARKA Z BAJKOWĄ WALIZKĄ”

„Bibliotekarka z bajkową walizką” to kolejna akcja naszej biblioteki – lekcje biblioteczne adresowane do grup zorganizowanych, podczas których uczniowie zdobywają wiedzę inaczej niż w szkolnej ławce. Jest to jedna z podstawowych form dostarczania informacji o funkcjonowaniu, zbiorach i ofercie biblioteki. Wspieranie czytelnictwa jest bardzo ważnym zadaniem współczesnej edukacji. Należy zachęcać uczniów nie tylko do czytania lektur, ale i do sięgania po informacje z innych źródeł dostępnych m.in. w bibliotekach. Bezpośredni kontakt z książką zapewnia dzieciom trwałe przeżycia estetyczne i emocjonalne. Wycieczka edukacyjna do biblioteki może

stanowić atrakcyjną formę zajęć w ramach programów edukacyjnych realizowanych w szkołach i przedszkolach. Wszyscy lubimy czasem przenieść się w inną rzeczywistość, poznawać dawne dzieje lub zobaczyć kosmiczną przyszłość, ale – by tego dokonać – trzeba sięgnąć po książki.

Wprowadzenie dzieci w świat emocji, zachęcenie do czytania to prawdziwa sztuka. Książki znakomicie się do tego nadają. To w nich o ważnych sprawach mówi się mądrze i z humorem.

Podczas akcji (w szkole lub przedszkolu) bibliotekarka zaprasza do biblioteki – robi to przez czytanie literatury, prezentowanie książek oraz postaci bajkowych. Akcja jest adresowana do wszystkich przedszkoli i szkół z terenu Gminy Stare Babice i jest bezpłatna. Pierwszym podjętym krokiem było stworzenie teczek promujących akcję i rozwieszenie ich po wszystkich placówkach – zarówno publicznych, jak i niepublicznych – na terenie gminy. W tezcze znalazły się: pismo przewodnie sygnowane przez dyrektora biblioteki, regulamin akcji, jak również wizytówka samej Bibliotekarki z bajkową walizką, tak aby nauczyciele wiedzieli o jej przygotowaniu merytorycznym.

PRZEBIEG AKCJI

Inauguracja wyjazdowych lekcji bibliotecznych nastąpiła w kwietniu 2019 r. Na każdą wizytę bibliotekarka zabiera bajkową walizkę z nietuzinkowymi, niekonwencjonalnymi książkami, wśród których znajdują się m.in. książka z dziurką, książki grające i piszczące, najdłuższa książka oraz najmniejsza książka. Dzieci odpowiadają na pytania: czy po książkach można pisać i rysować, do czego oprócz czytania mogą jeszcze służyć książki? Rozmawiamy o mobilnych bibliotekach, o książkach, które można samodzielnie wykonać i o bajkowych bohaterach. Miłośniczka nietypowych książek, czyli Bibliotekarka z bajkową walizką, w podziękowaniu za zaproszenie i przemiłą atmosferę odwiedzanym przedszkolakom i uczniom zostawia pamiątkową sowę z dedykacją. Maskotki zostały uszyte specjalnie z myślą o projekcie. Od kwietnia do czerwca do sowy dołączony był wierszyk adresowanych do dzieci. Od września do sówek dołączono

ilustrację Bibliotekarki z bajkową walizką autorstwa Mateusza Kalinowskiego, grafika pracującego po sąsiedzku w Domu Kultury Stare Babice.

Jesienny repertuar spotkań Bibliotekarki z bajkową walizką poszerzył się o zajęcia z Kolorowym Potworem prowadzone na podstawie książki „Kolorowy Potwór” wydawnictwa Mamania. Potwór ten nie wie, co się z nim dzieje, wszystkie jego emocje się poplątały i nie może określić, co czuje. Trzeba to szybko naprawić. Czy ktoś mu pomoże? Prosta i zabawna historia, która wprowadza dzieci w fascynujący język uczuć. Razem z postacią Kolorowego Potwora dzieci uczą się rozpoznawania i nazywania emocji, ale nauka odbywa się nie tylko z Kolorowym Potworem. Bibliotekarce z bajkową walizką towarzyszy również robot edukacyjny Photon, który sfinansowano ze środków biblioteki. Skąd inspiracja połączenia Kolorowego Potwora z Photonem? Bodd-

cem do poszerzenia warsztatu Bibliotekarki był jeden z tematów przewodnich XVIII Tygodnia Czytania Dzieciom, którym stał się dzień z „Kolorowym Potworem”, oraz warsztaty z kodowania organizowane przez Bibliotekę Publiczną m.st. Warszawy – Bibliotekę Główną Województwa Mazowieckiego, podczas których prezentowany był Photon.

Bibliotekarze powinni próbować zainteresować dzieci różnymi utworami, tekstami, obrazami i mieć przy tym świadomość, iż wybór leży po stronie młodych ludzi. Jeśli bibliotekarzowi uda się zainteresować książką początkującego czytelnika, prawdopodobieństwo, że pokocha on czytanie, jest duże. Może to być dobrym początkiem rozwoju młodego człowieka i jego przygody z literaturą.

URSZULA HOCZYK
Biblioteka Publiczna Gminy
Stare Babice

Strony „Bibliobajki” można oglądać w dowolnej kolejności

